

รู้จักปลากัด

อนุกรมวิธานปลากัดไทย

ไฟลัม (Phylum): คอร์ดาตา (Chordata)

ชั้น (Class): แอกติโนเทอริกอิโอ (Actinopterygii)

อันดับ (Order): เพอร์ซิฟอว์เมส (Perciformes)

วงศ์ (Family): ออฟโฟรนิมิดี (Osphronemidae)

สกุล (Genus): เบตตา (Betta)

ถิ่นกำเนิด

อยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และพบกระจายในทุกภาคของประเทศไทย

ที่อยู่อาศัย

บริเวณน้ำหรือริมฝั่งของแหล่งน้ำ ซึ่งช่วยลดอันตรายจากนักล่า

ปลากัดเทศผู้

ปลากัดเทศเมีย

รูปร่าง

ปลากัดไทยที่เจริญเติบโตเต็มที่จะมีลักษณะทางสัณฐานวิทยาที่แตกต่างกันระหว่างเพศผู้และเพศเมีย โดยปลาเพศผู้จะมีขนาดใหญ่ สีสันทสวยงาม และครีบที่ยาวกว่าเพศเมีย

ส่วนต่าง ๆ ของปลากัด

ครีบหลัง / กระโดง (Dorsal fin)

อยู่บนสันหลังกึ่งกลางลำตัว ขนาดเล็กใหญ่ต่างกันขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ อาจมีชื่อเรียกอื่น ๆ เช่น สันหลังหน้าโดง

ครีบหาง (Caudal fin)

เป็นอวัยวะเด่นทำให้เห็นความแตกต่างของแต่ละสายพันธุ์ และเป็นอวัยวะสำคัญสำหรับปลากัดเวลาต่อสู้ เพราะมักถูกคู่ต่อสู้กัดขาดได้บ่อย ๆ ซึ่งนำไปสู่การฟ่ายแพ้ยั้ง

ครีบกัน / ชายน้ำ (Anal fin)

เป็นครีบที่อยู่ถัดจากครีบท้อง ยาวไปจรดโคนหาง บางท้องถิ่นเรียกว่า “มาน” หรือ “ราวท้อง”

ครีบท้อง / ตะเกียบ (Ventral fin)

เป็นครีบคู่อยู่ที่ท้องส่วนหน้า ลักษณะเรียวยาว มีขนาดและลักษณะต่างกัน ขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ บางท้องถิ่นมีชื่อเรียกอื่น ๆ เช่น ไม้เท้า เข้าม้า และท่าม้า เป็นต้น ซึ่งคาดว่ามาจากลักษณะท่าทางของปลากัดเวลาศึกจะยกตัวขึ้นและชูครีบส่วนนี้ ทำให้ดูคล้ายม้านั่นเอง

ครีบหู (Pectoral fin)

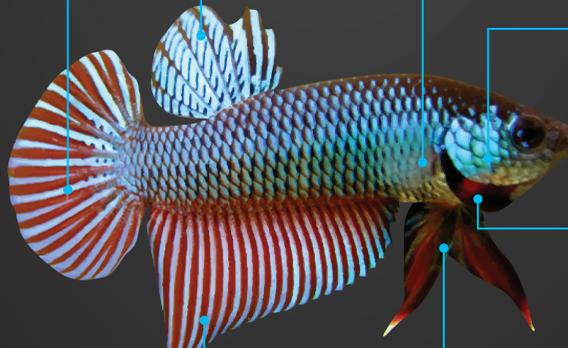
อยู่ถัดจากแก้ม ช่วยในการเคลื่อนไหวและการทรงตัว บางท้องถิ่นเรียกว่า “พัดน้ำ” หรือ “หูน้ำ” หากปลากัดตัวใด ถูกกัดที่ครีบหูมาก ๆ จะทำให้ทรงตัวไม่ได้ เรียกว่า “หูน้ำตาย”

แก้ม (Operculum)

เป็นส่วนที่เปราะบางของปลากัด

เหงือก (Gill)

อยู่ภายในแก้มทั้ง 2 ข้าง เป็นอวัยวะช่วยหายใจ เมื่อปลากัดพบศัตรูจะแผ่เหงือกออกเพื่อข่มขู่ หากตัวใดเพเลียงพลาโดนกัดส่วนนี้จะทำให้ฟ่ายแพ้ยั้งได้ง่าย

เรียบเรียงข้อมูลจาก

- หนังสือมาตรฐานปลากัดสวยงามในประเทศไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2559) คณะผู้จัดทำ สถาบันวิจัยสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ สำนักวิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด กรมประมง, คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สมาคมอนุรักษ์และพัฒนาปลากัดสยาม และสหกรณ์ปลาสวยงามแห่งประเทศไทย จำกัด
- วารสารวิทยาศาสตร์ มข วารสารวิทยาศาสตร์ มข. ปีที่ 41 ฉบับที่ 1 : ชีววิทยาของปลากัดไทย (Betta splendens Regan, 1910) Biology of Siamese Fighting Fish (Betta splendens Regan, 1910) ผู้เขียน : การม ทงประจุแก้ว
- หนังสือมาเลี้ยงปลากัดกัน ผู้เขียน : ภาพล ศุภนันท์นนท์. สำนักพิมพ์ : สำนักพิมพ์บ้านและสวน

พิทธศกร ปลากัด พิถีพิถังสยาม
04-60/No.03

ผลิตโดย

โครงการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park)
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์